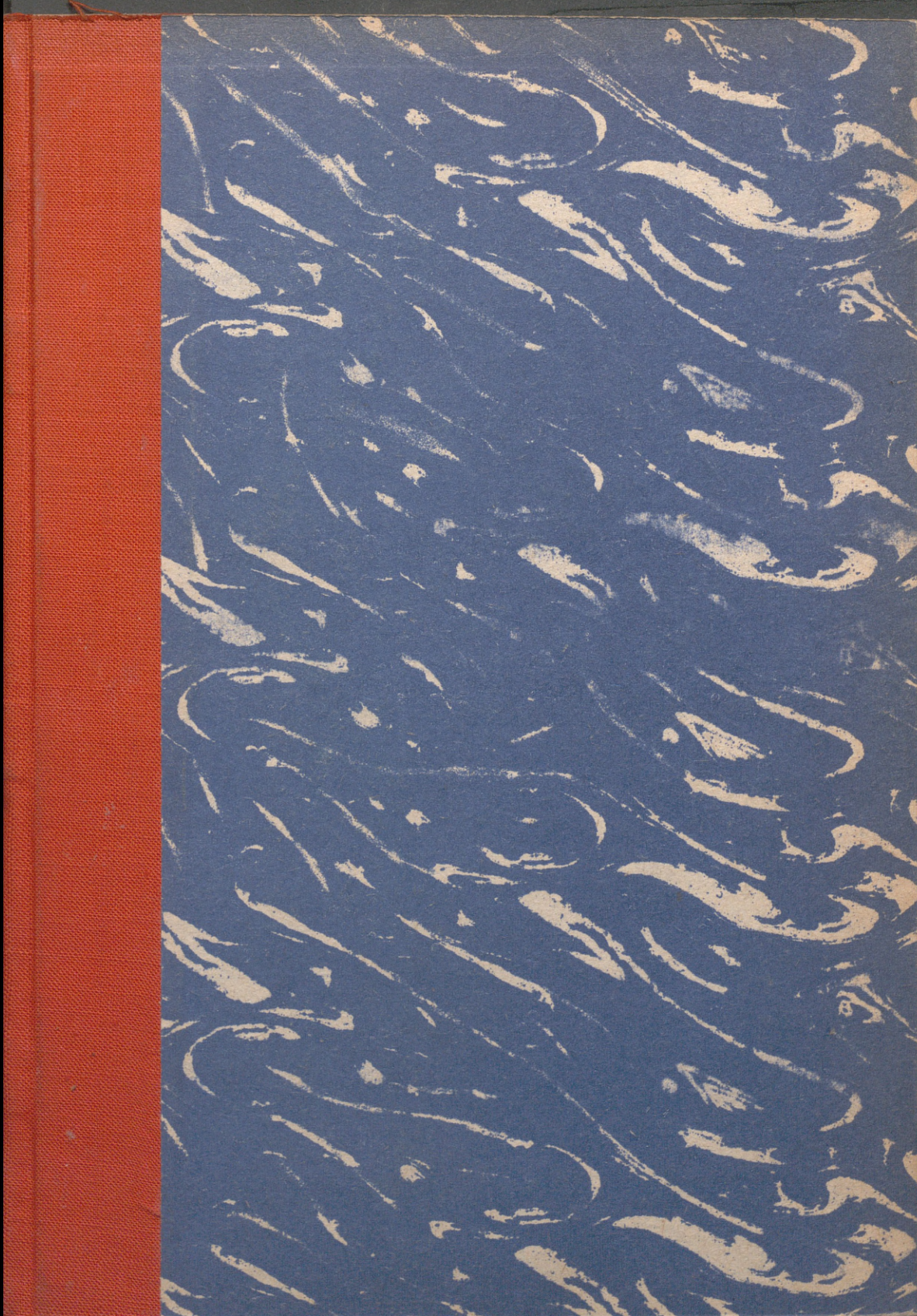
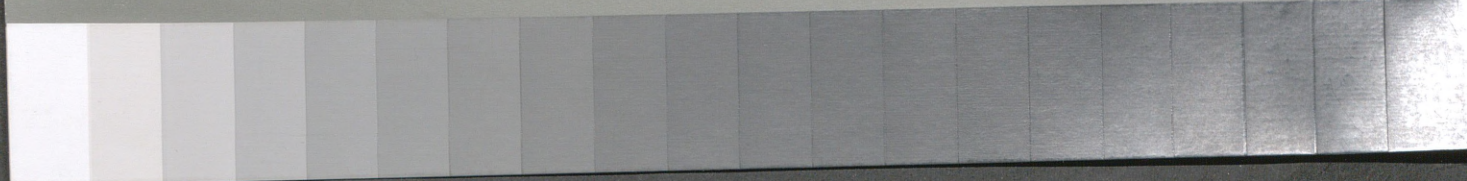
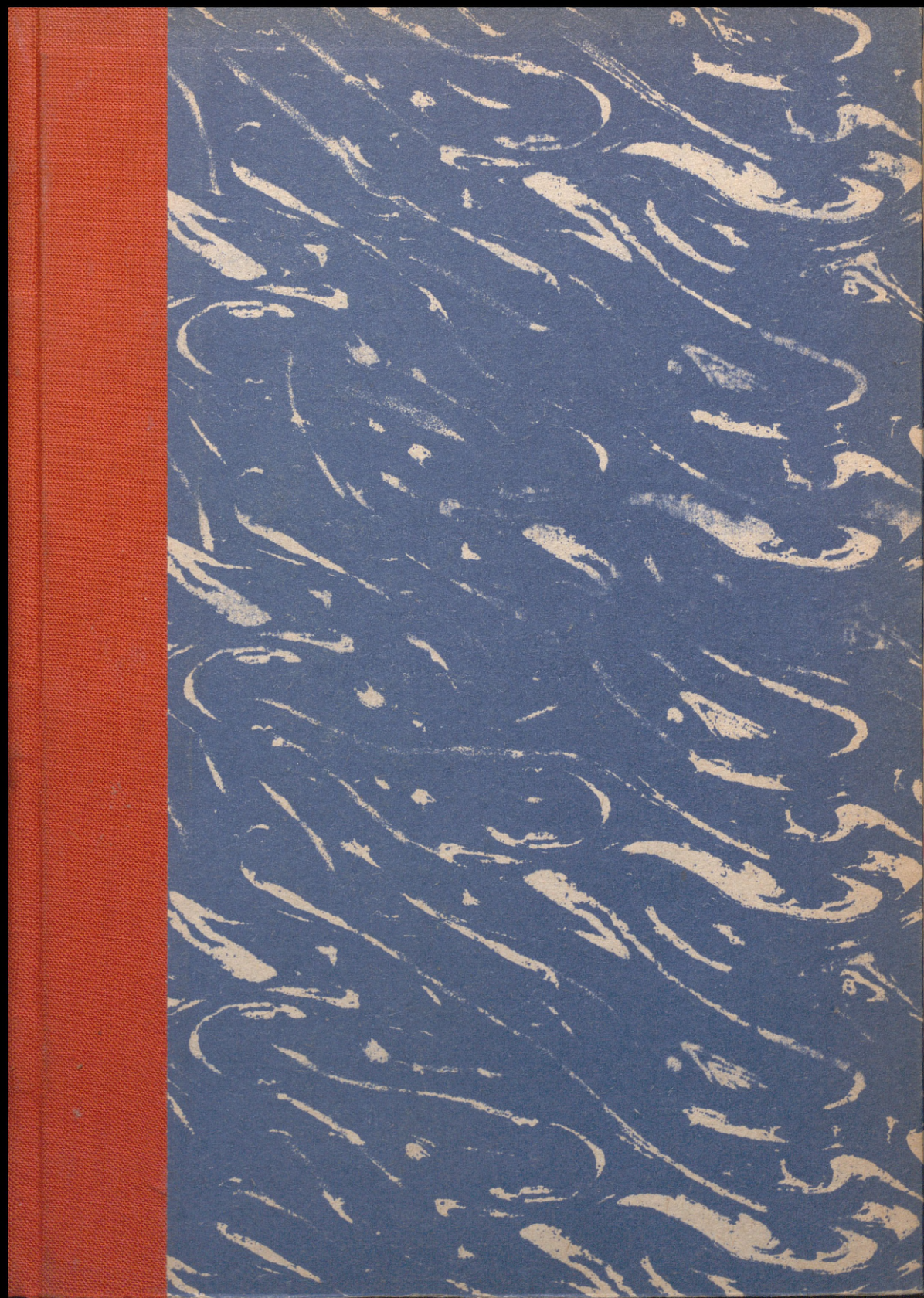

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

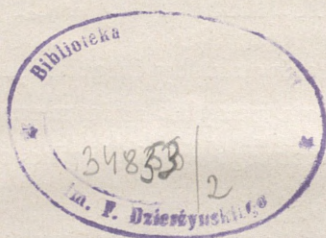
Działalność służby intendentury w dywizji piechoty w polu.

ĆWICZENIE KORESPONDENCYJNE Nr 1

dla oficerów służby intendentury,
oparte na przykładzie marszu
ubezpieczonego dywizji piechoty.

ROZWIĄZANIE I OMÓWIENIE

Opracowali: Ppłk. dypl. SOSABOWSKI STANISŁAW
Kpt. int. dypl. SAMEK GRACJAN

GLÓWNA DRUKARNIA
WOJSKOWA.
WARSZAWA, PRZEJAZD 10.

ĆWICZENIE KORESPONDENCYJNE NR. 1.

A. OMÓWIENIE OGÓLNE.

I. WSTĘP.

Przed omówieniem właściwego ćwiczenia zorjentujemy się w ogólnych warunkach zaopatrywania i ewakuacji omawianej 7. dywizji piechoty.

Przewidywać musi nie tylko dowódca i pracujący dla niego sztab. Należy to również do obowiązków szefów służb, a więc także szefa intendenty, którego czynności są tak ważne, a zakres tak wielki.

By móc właściwie przewidywać, należy być dobrze zorjentowanym w sytuacji. W sytuacji i warunkach zaopatrywania musi być również dobrze zorjentowany szef intendenty 7. D. P.

Zanalizujemy poniżej podany schemat, charakteryzujący komunikację na obszarze niniejszego ćwiczenia. (Schemat Nr. 1).

Cóż on nam mówi?

Do chwili osiągnięcia rejonu Kościan 7. D. P. zaopatrywała się i ewakuowała wzdłuż linii kolejowej Jarocin — Leszno — Wschowa. Jej stacje zaopatrywania leżały prawdopodobnie na tej linii, — a ostatnio, jak wynika z założenia, stacją zaopatrywania w żywność, czyli krótko stacją żywnościową, było Leszno.

Grupa Operacyjna Poznań mogłaby wykorzystywać dla zaopatrywania i ewakuacji także linie kolejowe zbiegające się w Poznaniu i jego rejonie, a mianowicie linję Poznań — Września — Kutno, oraz Jarocin — Poznań, względnie Jarocin — Czempiń — Poznań.

W miarę zagrożenia Poznaniowi przez nieprzyjaciela od strony północnej, wartość użytkowa linii kolejowej Poznań — Września zmniejsza się. Może ona mieć wartość dla zaopatrywania północnego skrzydła Grupy Operacyjnej, które nota bene, pewnie wykorzystuje zapasy nagromadzone w samym Poznaniu; ciężar zaś zaopatrywania całej Grupy, a specjalnie jej centrum i lewego skrzydła spoczywa na

węźle kolejowym w Jarocinie i na liniach kolejowych biegnących stamtąd do Poznania i Czempina.

W tej sytuacji znaczenie Czempina jako węzła kolejowego, do którego biec będzie zaopatrzenie dla 7. D. P., 7. brygady kaw. oraz 14. D. P., uwypukla się znakomicie.

7. D. P., przechodząc ze składu 2. Armji Śląskiej w skład Grupy Operacyjnej Poznań, zmienia swe źródła zaopatrywania z Leszna na Czempin; wskutek tego automatycznie zmieniają się również jej osie zaopatrywania i ewakuacji.

Następuje więc nie tylko przejście dywizji ze składu organizacyjnego jednego związku operacyjnego do drugiego, ale przerzucenie zaopatrzeniowe, połączone z przesunięciem osi komunikacyjnych tej dywizji. Takie przerzucenie się zaopatrzeniowe jest objawem normalnym. Wielka jednostka taktyczna, przechodząc z jednego związku operacyjnego do drugiego, wchodzi tam całkowicie, a więc również i pod względem zaopatrywania. Dowódca wyższego szczebla winien posiadać całkowity wpływ na przydzieloną mu wielką jednostkę, a więc nie tylko pod względem taktycznym, ale i zaopatrzeniowym.

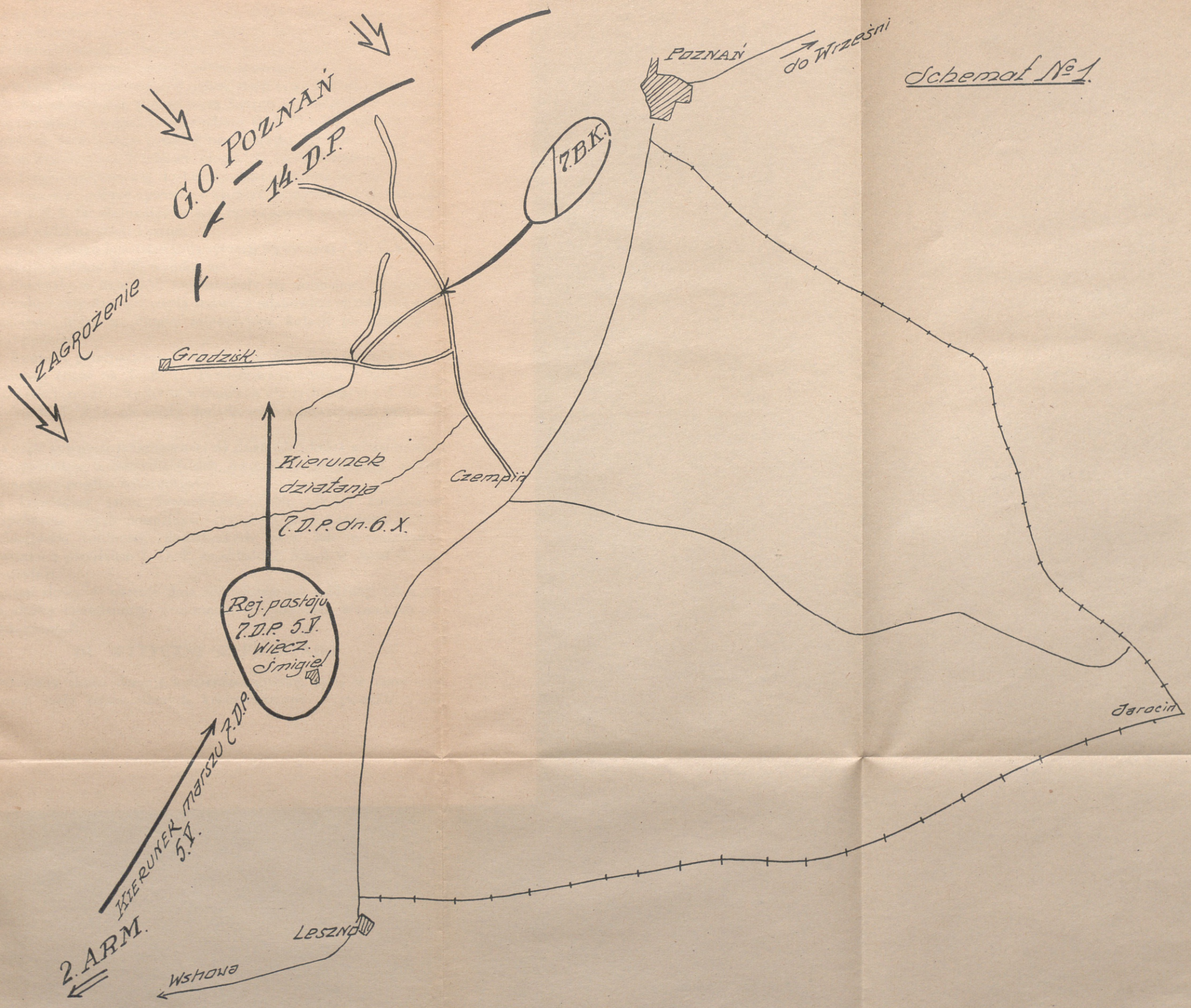
II. SYTUACJA WYJŚCIOWA 7. D. P.

Po tym wstępie przejdźmy do właściwego omówienia.

Ugrupowanie wyjściowe 7. D. P. w dniu 5.V. wieczorem jest naturalnym następstwem jej marszu z kierunku pld.-zachodniego, to jest z rejonu Wschowy (Fraustadt), oraz wynikiem tych czynności zaopatrywania, które uskutecznilo podczas marszu lub po jego zakończeniu.

Dywizja maszerowała kolumną główną po osi Wschowa — Zbąszewo — Mrownica — Zegrowo — Brońsko, strażą boczną po osi Tylewice (Tylerdorf — 5 km. na zachód od Wschowy), — zachodni skraj Zbąszewa — Włoszakowice — Bucz — Wilkowo.

Podczas marszu tabor żywnościowy oddziałów, (obie sekcje wraz z wozami mięsnymi oddziałów) znajdował się w składzie zgrupowań marszowych dywizyjnych taborów. Dowódca dywizji, wiedząc, że osiągnie rejon postoju dopiero wieczorem, oraz chcąc zaoszczędzić taborowi żywnościowemu oddziałów zbędnych marszów powrotnych, wydał zarządzenie przeladowania żywności w czasie długiego odpoczynku w rejonie Sądzia — Włoszakowice z taboru żywnościowego oddziałów na tabor bojowy (T. B. II.). Na wniosek szefa intendenty, szef sztabu zgodził się na wysłanie wprost do m. Smigła części personelu rzeźni dywizyjnej, celem przygotowania wszystkich czynności

Schemat № 1.

związanych z zainstalowaniem się rzeźni w tej miejscowości i przygotowania uboju.

Stacją żywnościową w dn. 5.V. była stacja kolejowa Leszno. Już przed wymarszem dywizji, kwatermistrz (a także szef int.) wiedział, że w dniu 6.V. stacją tą będzie również Leszno. Wskutek tego sekcja pobiorcza dywizyjnego taboru żywnościowego (kol. Nr. 77 i 78), która w tym dniu pobierała żywność na stacji żywnościowej w Lesznie, mogła być skierowaną wprost szosą Leszno — Smigiel do Nietaszkowa, zaś sekcja rozdzielcza tego taboru (kol. 75 i 76), która wydała żywność w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności przed wymarszem dywizji z rej. Wschowy, mogła być stamtąd wprost (Wschowa — Leszno) skierowaną do Leszna, gdzie przeszła na postój poto, by w dniu 6.V. pobrać żywność i nadążyć za dywizją. Personel odbiorczy z P. I. D. obsługujący stację żywnościową w dniu 4.V i 5.V. pozostał nadal na stacji Leszno.

Z tego krótkiego przedstawienia sytuacji wyjściowej 7. D. P. w dniu 5.V. około godziny 22.30 wynika, że:

1) Oddziały w dniu 5.V. zaopatrywały się normalnie. Normalnie otrzymały 3 razy dziennie ciepłą strawę, a mianowicie śniadanie przed wymarszem, obiad na długim odpoczynku, kolację po osiągnięciu rejonu postoju.

2) Żywność przeznaczona do spożycia w dniu 6.V. znalazła się we właściwym czasie na T. B. II. Przeładowana została z tab. żywn. oddz. (sekcji rozdzielczych) w warunkach dla tych sekcji i T. B. II, dogodnych. T. Ż. r. nie miały dodatkowych i powrotnych przemarszów.

Ta część żywności przeznaczonej na dzień 6.V., która winna znaleźć się bezpośrednio u żołnierza (chleb, marmolada, papierosy), została wydana przy posiłku wieczornym.

3) Dywizyjny tabor żywnościowy (obie sekcje) nastawiono do spełnienia swych normalnych czynności zaopatrzeniowych, bez jakichkolwiek trudności, dodatkowych prac lub przemarszów, w związku z przejściem 7. D. P. ze składu 2. Armji w skład Grupy Operacyjnej.

Innemi słowy — wieczór dnia 5.V. zastaje tak oddziały, jak i organa służby intendenty, w normalnych i dobrych warunkach zaopatrzeniowych.

III. WYTYCZNE SZEFA SZTABU.

Omówimy z kolei decyzję kwatermistrzowską, ujętą w ramy wytycznych szefa sztabu, danych kwatermistrzowi w związku z za-

daniem dywizji na dzień 6.V. i w przewidywaniu działania w dniu 7.V.

Decyzję taktyczną dowódcy 7. D. P. znamy (z założenia). Wynika ona z zadania, analizy możliwości działania nieprzyjaciela i oceny terenu.

Cóż nas dla naszych zadań kwatermistrzowskich, z decyzji tej i jej elementów przedewszystkiem interesuje?

Dywizja ma przejść w ciągu dnia 6.V. na lewe skrzydło 14. D. P., (która jest w walce z przeważającym nieprzyjacielem) po to, by w dniu 7.V. łącznie z nią przejść do działań zaczepnych w kierunku płnczach.

W ciągu marszu 7. D. P. może spodziewać się spotkania z nieprzyjacielem tak z północy, jak i z zachodu. Z północy miałyby w zasadzie do czynienia z piechotą nieprzyjaciela, z zachodu z kawalerją nieprzyjaciela. Spotkanie z nieprzyjacielem z zachodu może nastąpić już po przekroczeniu przez 7. D. P. Kanału Obry.

Przemarsz dywizji musi być tak przeprowadzony, by nie przeszkodził marszowi 7. Bryg. Kaw.

W najgrubszych zarysach dowódca, a z nim jego sztab, widzi sytuację i warunki wykonania zadania taktycznego w dniu 6.V. w sposób, jak na schemacie Nr. 2.

Zrozumiałą konsekwencją tak widzianej sytuacji będzie taka organizacja przemarszu wojsk walczących dywizji, jaka zamieszczona była w założeniu do niniejszego ćwiczenia. Czy ten sposób ujmowania sytuacji taktycznej jest wystarczający dla powzięcia właściwej decyzji kwatermistrzowskiej, obejmującej warunki przemarszu organów służb (taborów) dywizji w ten sposób, by były w stanie zadość uczynić potrzebom zaopatrywania i ewakuacji, nie przeszkadzając równocześnie działaniom wojsk walczących i nie narażając się na zagrożenie?

Sądzić należy, że sposób ten nie jest wystarczający.

Wszyscy zainteresowani sprawami kwatermistrzowskimi, a przedewszystkiem dowódca dywizji, szef sztabu, kwatermistrz i szefowie służb winni zwrócić uwagę, że:

1) Na północy od Kanału Obrzańskiego do rejonu Czempina, jako przyszłego źródła zaopatrywania i ewakuacji 7. D. P., prowadzą 2 osie, z których:

a) — jedną jest szosa Grodzisk — Zaparcin — Czempin ewent. drogi gruntowe na pld. od niej,

b) — drugą jest szosa Buk — Stęszew — Czempin.

Schmat №2.

Zagrożenie
z płnc.
(piechota)

14 D.P.

Zagrożenie
piech. z poł. zach.

Kawał.

KIERUNEK
MARSZU 7.B.K.

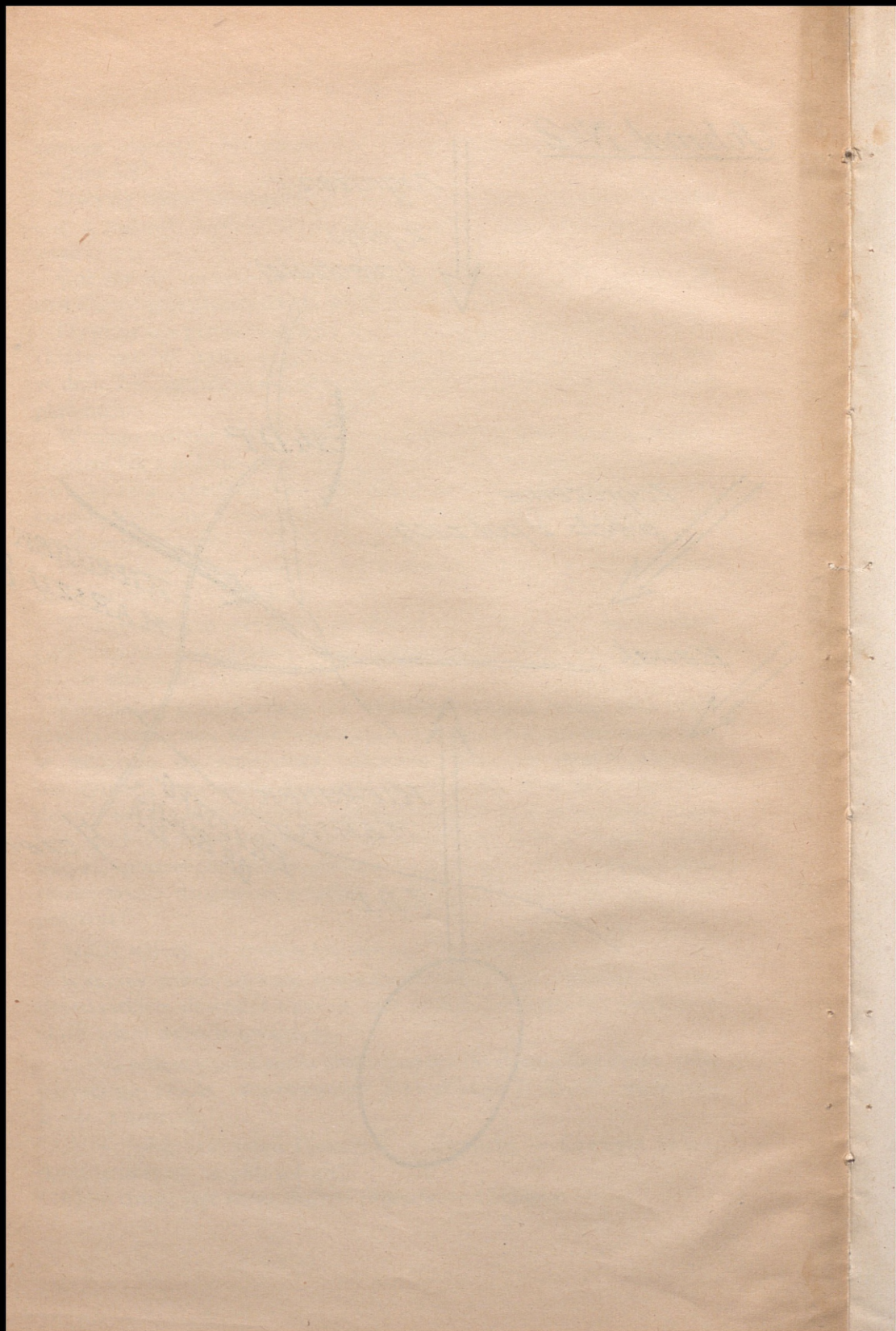
KIERUNEK
MARSZU

PRZESZKO-
DA RUCHO-
MA

7 D.P.

Czempin

Używając pierwszej należy liczyć się z tem, że służyć ona będzie również 7. brygadzie kawalerji.

Druga byłaby możliwa do wykorzystania wtedy, gdybyśmy wyszli dostatecznie daleko na północ. Wtedy byłaby ona wspólną dla 7. i 14. D. P.

2) W marszu tyły dywizji będą miały do pokonania przeszkodę ruchu w Kanale Obrzańskim z ograniczoną ilością przepraw. Decydując się na marsz przez nie z ominięciem osi wojsk walczących, nie można zapomnieć, że na inne przeprawy wyprowadza służby z obecnego rejonu ich postoju tylko jedna szosa t. j. Śmigiel — Czacz — Kościan, gdzie rozdzielają się drogi na przeprawy: pod Sępieniem i Głuchowem.

3) Od określonej godziny (16-ej) szosa Stęszew — Grodzisk, przecinająca oś marszu 7. D. P., będzie musiała być udostępniona 7. brygadzie kawalerji; zwolnienie tej szosy na określoną godzinę ma bardzo wielki wpływ na czas i sposób przemarszu tyłów 7. D. P.

4) W bezpośredniej bliskości przewidzianego rejonu styku 7. D. P. z 14. D. P., na bezpośrednich przyszłych tyłach dywizji, w poprzek do jej komunikacji, leży na znacznej przestrzeni (9 km) jezioro Strykowskie, które będzie ograniczało swobodę działania dywizji, a przede wszystkim jej tyłów, gdy dywizja ta znajdzie się na północ od szosy Stęszew — Grodzisk; sprowadzi to komunikację dywizji właściwie do dwu możliwych osi, a mianowicie Granowo-Zaparcin — Czempin i w wypadku forsownego pójścia naprzód, Buk — Jeziorki — Czempin.

Ta okoliczność będzie musiała mieć b. znaczny wpływ na odpowiednie rozgraniczenie rejonów postoju taborów dywizji po zachodniej i półn.-wschodniej stronie jeziora, na północ, względnie na południe od szosy Stęszew — Grodzisk.

Jeżeli zatem szef sztabu z tego punktu widzenia patrzy na elementy, wpływające na jego decyzję kwatermistrzowską, nie może jej powziąć fałszywie. Nie zasugeruje się on typowym przemarszem tyłów dywizji za wojskami walczącymi frontem w kierunku biegu tej osi.

Nie może na jego właściwą decyzję wpłynąć ujemnie fakt, że tyły dywizji, maszerując nie po wspólnej osi z kolumnami wojsk, nie będą z wojskami walczącymi na wspólnej osi łączności, biegnącej wzdłuż osi marszu kolumny głównej wojsk, a więc przez Puszczykowo — Kamieniec — Kotowo — Uściecice, z ośrodkami łączności: w Puszczykowie — Kamieńcu — Kotowie i Dakowych Mokrych. Organa służb (tyły) dywizji, maszerując po innej osi, będą musiały

szukać innych sposobów łączności ze źródłem rozkazodawstwa t. j. dowódcą dywizji.

Decyzja kwatermistrzowska ujęta w formę dyrektyw, jakie daje szef sztabu kwatermistrzowi, znaną jest z założenia do niniejszego ćwiczenia.

Brzmi ona: „Przesunąć organa służb do rejonu Granowa — Kąkolęwa — Modrze, jako rejonu I. przeznaczenia, po osi Kościan — Maksymiljanowo — Doły — Granowo oraz Kościan — Głuchowo — Modrze, równocześnie z wojskami i na równej wysokości z kolumną główną maszerujących wojsk.

Dalsze wysunięcie na północ od szosy Stęszew — Grodzisk całości lub części taborów dywizji zależeć będzie od sytuacji taktycznej przed frontem własnej i 14. D. P.“.

Decyzja jest więc całkowicie jasna i wątpliwości budzić nie może.

Zagrożenie maszerujących taborów dywizji trzeba uchylić, przez odpowiednie ich ugrupowanie w stosunku do wojsk walczących i oddzielenie przestrzeni przed ewentualnem działaniem nieprzyjaciela. Ponieważ zagrożenie istnieje z północy i z zachodu, przeto marsz organów służb powinien się odbywać po osi biegnącej na wschód od maszerujących wojsk, z takim wysunięciem naprzód, by zarówno czoło maszerujących kolumn jak i ich ogon były możliwie ubezpieczone.

Marsz taborów dywizji po osiach Kościan — Maksymiljanowo — Granowo i Kościan — Maksymiljanowo — Głuchowo — Modrze — jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem z zachodu.

Przejsięcie całości lub części taborów dywizji na płnc. od szosy Grodzisk — Stęszew uwarunkowane jest sytuacją taktyczną własnej i 14. D. P., oraz warunkami przemarszu 7. brygady kawalerji. Ponieważ sytuacja taktyczna wyjaśni się dopiero w ciągu dnia jutrzejszego (6.V.), dziś t. j. 5.V. wieczór nie można przewidzieć innego rejonu I. przeznaczenia, jak na pld. od szosy Granowo — Modrze.

Tak wygląda koncepcja przemarszu organów służb 7. D. P.

IV. OPRACOWANIE ROZKAZÓW.

Poświęcimy słów kilka rozpracowaniu omówionej decyzji na rozkazy.

Obchodzi nas przede wszystkim tabela marszu organów służb 7. D. P.

(Rozkazy kwatermistrzowskie, dotyczące spraw intendenckich umieszczone są poniżej w następnym punkcie).

TABELA MARSZU ORANÓW SŁUŻB 7. D. P.

Zgrupowanie marszowe i dca	Skład kolumny	Marszruta	Punkt wyjścia	Godz. przej- ścia	Punkt lęgo przeznaczenia	U w a g i
Dyw. tab. bojowy I. rzut. Dca taborów. ¹⁾	1) Plut. piech. z druż. ckm. 2) Komp. sanit. ²⁾ 3) Pol. kol. dez. skap. 4) Plut. parkowy. 5) Kol. am. Nr. 71 i 73. 6) Tab. żywn. oddz. sekcja rozdzielcza z w. m. o. ⁴⁾ 7) Tab. bag. oddz. ⁵⁾	Czacz — Ko- ścian — Ma- ksymiliano- wo-Doły — Granowo.	Skrzyżowa- nie szosy z drogą polną z m. Glin- sko.	7.30	Maksymiliano- wo. ³⁾	1) Organizować o.p.l. przy przeje- ściu przez kanał Obry. 2) Bez elementów wydź. Kol. sam. sanit. posuwa się skoka- mi wedle wskazań szefa sanit. Komp. sanit. i pol. kol. dez. kap. dołączy w m. Czacz na czoło kol. 3) Dalsze rozkazy przez stację tel. w Maksymilianowie. 4) Włączyć w Smiglu w skład T. Z. r. 5) Tab. bag. 19, 20. pp. i 7. pal., k. d. i Kw. Gł. włączy w Czacz. 21. pp. w Kościanie. Ca- łość maszeruje pod dwiem of. tab. 19. pp. 6) Szpit. pol. włączy na czoło kolumny w m. Czacz. Sąd polowy i poczta pol. dołączy na g. 9.30 do Czaczy. 7) W m. Kawczyn kol. 77, 78 odłączają i przechodzą do Czempina do dalszych roz- kazów. 8) Kol. 75, 76 dołączają po osi marszu. 9) Dalsze rozkazy przez stację tel. w Głuchowie.
Dyw. tab. boj. ¹⁾ II. rzut. Kmdt szpit. pol.	1) Szpital pol. ⁶⁾ wraz z sądem polowym i poczta polową. 2) Rzeźnia dyw. 3) Kol. am. 72 i 74.	Czacz — Ko- ścian — Ma- ksymiliano- wo-Doły — Granowo.	Wymarsz z Smigla	9.00	Maksymiliano- wo. ³⁾	
Dyw. tab. ciężki ¹⁾ Dca kol. sap.	1) Kol. sap. 2) Dyw. warsztat tab. 3) Park intendentury 4) Tab. żywn. oddz. sekcje pob. 5) Dyw. tab. żywn. sekcja rozdz. kol. 77, 78 ⁷⁾ 6) Dyw. tab. żywn. ⁸⁾ sekc. pol. kol. 75, 76.	Czacz — Ko- ścian — Głu- chow — Pio- trowo — Mo- drze.	Skrzyżowa- nie z drogą polną w m. Glinisko.	10.15	Głuchowo ⁹⁾	

Wymaga ona kilku słów omówienia.

Punktem pierwszego przeznaczenia dla dywizyjnego taboru bojowego (I. i II rzut) jest Maksymiljanowo. Co przemawia za tym punktem, a co przeciw niemu? Punkt pierwszego i następnego przeznaczenia są to miejsca, w których maszerujące organa służb mają się zatrzymać celem otrzymania dalszych rozkazów. Zatrzymanie ich dłuższe lub krótsze zależy wyłącznie od tego, czy rozkaz dotyczący dalszego ich przeznaczenia znajduje się w odpowiednim ośrodku łączności, czy też nie.

Z tabeli marszu widzimy, że dalsze rozkazy mają otrzymać dowódcy zgrupowań I i II rzutu dywizyjnego taboru bojowego na stacji telefonicznej w Maksymiljanowie. Stacja ta przy wykorzystaniu stałej linii telefonicznej, biegnącej wzdłuż szosy, połączona jest z ośrodkiem łączności w Kamieńcu.

Dywizyjny tabor bojowy, I. rzut, osiągając czołem Maksymiljanowo, swym ogonem znajduje się na przeprawie w rejonie Sępienka. Dłuższe pozostawanie taborów w ciągu, jaką stanowi przeprawa, jest bardzo niebezpieczne z uwagi na działanie lotnictwa nieprzyjacielskiego, dlatego też w Maksymiljanowie muszą już czekać rozkazy odnośnie dalszego przeznaczenia taborów bojowych dywizji.

Rozkazy te nakazywać będą dalszy marsz dywizyjnych taborów bojowych do następnego punktu przeznaczenia t. j. do Granowa. I ten punkt wyjaśnienia nie wymaga. W Granowie będzie również stacja telefoniczna, połączona przy użyciu stałej linii telefonicznej, biegnącej wzdłuż szosy Stęszew — Grodzisk, z ośrodkiem łączności w Kotowie.

Do Granowa musi dowódca dywizji, lub z jego rozkazu szef sztabu, posłać rozkaz, czy i które organa służb mają przekroczyć szosę Stęszew — Grodzisk i ugrupować się na północ od niej. Punkt przeznaczenia w Granowie nabiera zatem specjalnego znaczenia. W składzie pierwszego rzutu dywizyjnego taboru bojowego widzimy sekcje rozdzielcze taboru żywnościowego oddziałów. Dlaczego się tam znajdują, omówiono niżej w odpowiedzi na pytania ad a 2.

Znajdują się tam również tabory bagażowe oddziałów. Tabory te nie mogły maszerować z oddziałami. Możliwość zaangażowania się w boju podczas marszu powoduje, że maszerując z oddziałami, byłyby dla nich zbędnym balastem. Przed wymarszem taborów dywizji zostały zgrupowane i dołączyły do nich. Maszerują razem z taborem żywnościowym rozdzielczym oddziałów, by razem z nim, gdy zajdzie potrzeba, móc dołączyć w całości lub części do oddziałów.

Kalkulacja czasu wymarszu dywizyjnego taboru bojowego (I. rzut)

zmierza ku temu, by czoło jego maszerowało mniej więcej na równej wysokości z ogonem straży przedniej kolumny wojsk walczących. Wtedy dywizyjny tabor bojowy (I. i II) będzie dostatecznie wysunięty ku przodowi, by całość jego osłonięta była ugrupowaniem maszerującej kolumny głównej przed zagrożeniem z zachodu i równocześnie dostatecznie cofnięty ku tyłowi, by być zabezpieczony przed ewent. niespodziewanym spotkaniem się z nieprzyjacielem od północy.

Za bazę kalkulacji przyjmiemy linię miejscowości Kamieniec — Maksymiljanowo, leżących na równej wysokości. Jeżeli przyjmiemy, że czoło I. rzutu dywizyjnego taboru bojowego ma maszerować na wysokości trzeciego baonu straży przedniej kolumny głównej wojsk, przekonamy się, że baon ten przejdzie Kamieniec o godz. 12^{ej}. O tej samej godzinie miało przemaszerować czoło I. rzutu dywizyjnego taboru bojowego na płnc. skraj miejscowości Maksymiljanowo. Aby to mogło nastąpić, musi on przejść przez wskazany (w założeniu i tabeli marszu) punkt wyjścia o godz. 7.30.

Dywizyjny tabor bojowy (II. rzut) maszeruje bezpośrednio na ogonie rzutu pierwszego, by być jaknajbardziej osłoniętem ugrupowaniem maszerującej kolumny głównej wojsk.

Tak skalkulowany jest czas jego wymarszu.

Tabor ciężki nie może wymaszerować wcześniej z rejonu swego postoju, jak na ogonie dywizyjnego taboru bojowego (II. rzut), mimo, że w dalszym ciągu maszeruje po innej osi. Powód leży w tem, że musi on korzystać ze wspólnego dla wszystkich taborów dywizji odcinka szosy Smigiel — Kościan. Wcześniej więc niż o godz. 10.15, z punktu wyjścia, wskazanego w założeniu i tabeli marszu, wymaszerować nie może. Z taborem tym maszeruje opóźniona sekcja rozdzielcza dywizyjnego taboru żywnościowego (kol. 77, 78), która w rejonie Kowczyna odłączy się i w rej. Czempina przejdzie na postój. 7.V będzie ona tam (lub bardziej na północ) pobierać żywność.

Za taborem ciężkim, nadąży sekcja pobiorcza dywizyjnego taboru żywnościowego (kol. 75, 76), która pobrała w Lesznie żywność po to, by jutro, t. j. 7.V., wydawać ją w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności, gdzieś w rej. Modrze, o ile tam dojdą tabory dywizji.

Punktem I. przeznaczenia dyw. tab. ciężkiego jest Głuchowo. Stamtąd, w zależności od warunków taktycznych, przy użyciu stacji telef. tam się znajdującej, tabor ten zostanie skierowany do następnego punktu przeznaczenia, którym będzie pewnie rejon Modrza.

Sekcja pobiorcza dywizyjnego taboru żywnościowego (kol. 75, 76), która wyczerpała swoją zdolność marszową, w Głuchowie przejdzie na postój.

Może ona jednakże współdziałać przy eksploatacji zasobów miejscowych.

B. OMÓWIENIE SŁUŻBY INTENDENTURY.

Omówiliśmy ogólną koncepcję marszu tyłów 7. d. p. Przejdziemy teraz do omówienia punktów dotyczących ściśle służby intendentury i to w kolejności pytań zawartych w rozdziale p. t.: „Praca do wykonania“ *).

I. ROZWIĄZANIE ZADAŃ POSTAWIONYCH OFICEROM INT. DYPL.:

Ad a) 1: Sytuację żywnościową i materiałów pędnych 7 D. P. z dnia 5.V. 22,30 i rozmieszczenie zapasów podaje następująca tabela:

1. Żywność i pasza.

Nazwa porcji	w pododdziałach			na szczeblu pułku			na szczeblu dyw.		Razem w dywizji
	przy żołnierzu koniu	na T. B. II	na T. Bag.	T. Ż. r.	w. m. o.	T. Ż. p.	D. T. Ż. r.	D. T. Ż. p.	
Porcja «R»	1	—	1	—	—	—	—	—	2 «R»
Porcja «W»	—	1 ¹⁾ na 6. V.	—	—	—	1 ²⁾ na 7. V.	—	1 ³⁾ na 8. V.	3 «W»

Wyjaśnienia do tabeli:

Ilość i rozmieszczenie porcji „R” podano w niniejszej tabeli. Kładowo, nie przesądzając wcale regulaminowego rozwiązania tej sprawy, gdyż rozwiązania mogą być różne.

1) Porcja „W” znajdująca się na T. B. II. składa się ze wszystkich artykułów żywnościowych, nie wyłączając mięsa świeżego i paszy treściwej według tabel należności, z wyjątkiem paszy objętościowej i opału, o ile artykuły te nie były dotąd nabyte wprost przez pododdziały. Wychodzimy z założenia, że należność ziemniaków i ½ owsa wyeksplataowały T. Ż. oddziałów w ciągu dnia 5.V. i dostarczyły

*) Patrz załącznik do „Przeglądu Intendenckiego” Nr. 1 (7) str. 16 i 17.

taborom bojowym w punkcie wydawania, w czasie wielkiego odpoczynku.

W naszej sytuacji należy przyjąć, że chleb z dodatkami, papierosy i mydło z powyższej porcji „W” rozdzielono już pomiędzy żołnierzy pododdziałów przy wydawaniu strawy wieczornej (względnie, że rozdział ten jest właśnie dokonywany).

2) Porcja „W” załadowana na T. Z. p. posiada wszystkie artykuły żywnościowe, wchodzące w skład żywności dowożonej i ewentualnie część artykułów nabywanych z eksploatacji, o ile sekcja T. Z. p. zdążyła w ciągu dnia 5.V. nabyć część ziemniaków i owsa.

W tej porcji nie posiadamy jeszcze mięsa świeżego, gdyż mięso pobrane będzie (jutro) dnia 6.V. rano wprost z rzeźni dywizyjnej na w. m. o. Niema tu także paszy objętościowej i opału, ponieważ artykuły te nabywają bezpośrednio pododdziały i załadowują je na T. B. II.

Należy wyjaśnić, że żywność tej porcji „W” pochodzi z porannego pobrania z dywizyjnego taboru żywnościowego (D. T. Ż. r.) a ponadto, że w ciągu dnia dokonano szczegółowego jej przegrupowania na wozach T. Z. p. w ten sposób, iż każdy wóz (lub dwa) załadowano żywnością przeznaczoną dla danego pododdziału¹⁾, stosując się do faktycznych stanów liczebnych pododdziałów.

Takie przygotowania ułatwią sekcji pobiorczej T. Ż. sprawne wydanie żywności na T. B. II. w dniu 6.V., gdy w dniu tym sekcja spełni rolę rozdzielczą.

Ponowne bardziej precyzyjne prace przygotowawcze do wydania żywności można przeprowadzić w ciągu dnia 6.V., przy zastosowaniu najaktualniejszych stanów liczebnych.

Porcja „W” znajdująca się na D. T. Ż. p. pochodzi z pobrania dokonanego w ciągu dnia 5.V. na stacji żywnościowej w Lesznie. Porcja posiada w swym składzie **jedynie żywność dowożoną.**

Rozmieszczenie żywności na D. T. Ż. p. przedstawia się w ten sposób, iż poszczególne partje wozów załadowane są jednolicie danym artykułem żywnościowym.

Znajduje się tam więc partja wozów z chlebem, z owsem, z drobną żywnością i t. d., a taki stan rozmieszczenia zapasów na D. T. Ż. p. sprzyjać będzie racjonalnej organizacji pracy w dyw. punkcie rozdzielczym żywności, gdy w dniu 6.V. sekcja ta stanie się sekcją rozdzielczą.

¹⁾ Regulamin kwatermistrzowski żąda podziału na należności baonowe, jednak nie sprzeciwia się dzieleniu na pododdziały — a praktyka wymaga takiego właśnie podziału.

2. Materiały pędne i smary.

Pododdziały posiadające jednostki motorowe wyposażone są w 4 dniowe zapasy materiałów pędnych i smarów, bądź w samych motorach, bądź częściowo na T. Ż. i T. Bag.

Ad a) 2: Przewidywania szefa intendencji 7 D. P. odnośnie użycia organów służby intendencji i działalności tej służby w ciągu dnia 6.V. w związku z zadaniem dywizji:

a) Zastanawiając się nad możliwościami dokonania w dniu 7.V. rozdziału żywności z D. T. Ż. r. i przeładowania jej na T. Ż. p. (rozdziału mięsa na w. m. o.), szef intendencji 7. D. P. widzi następujące sposoby rozwiązania tej sprawy; mianowicie ma do wyboru:

- 1) rozdzielić żywność i mięso w dotychczasowym rejonie postoju, a więc przed wymarszem dywizji,
- 2) dokonać rozdziału ew. wczasie samego marszu dywizji,
- 3) wykonać to dopiero po osiągnięciu nowego rejonu dywizji, a więc po ukończeniu marszu.

Po dokładniejszym rozważeniu każdej z tych możliwości wybierze on z całą pewnością możliwość podaną pod 1), oceniając ją słusznie, jako najdogodniejszą do zrealizowania. Rozdzielenie żywności i mięsa przed wymarszem dywizji, da się uskutecznić w warunkach umożliwiających pracę spokojną, a ponadto przyczyni się do łatwiejszego i wcześniejszego przetranszowania ciężkich elementów służby (D. T. Ż.) na nową oś zaopatrywania. W związku z powyższym i zgodnie z wytycznymi szefa sztabu, rozdział mięsa powinien być ukończony przed godziną wyruszenia D. T. boj., a rozdział żywności, przed wyruszeniem D. T. C. z dotychczasowych miejsc postoju.

b) Wobec wskazówek zawartych w wytycznych szefa sztabu w odniesieniu do przemarszu organów służb dwiema osiami równoległymi do osi marszu oddziałów, uważa szef int. za konieczne i pożądane przesunąć T. Ż. r. i w. m. o. po osi bliższej do wojsk, a więc chce stworzyć warunki największej stałej gotowości T. Ż. r. do natychmiastowego zaopatrzenia T. B. II., maszerujących w kolumnie wojsk (z pulkami), gdy tylko nadarzy się okazja ku temu. Dochodzi on do przekonania, że jeżeli wojska 7. dywizji piechoty dojdą do rejonu na północ od szosy Stęszew — Grodzisk i przekroczą szosę przed godz. 16, a więc przed nadejściem 7 b. k. ze wschodu, to w takim wypadku wydanie żywności z T. Ż. r. na T. B. II. może się odbyć w rejonie na północ od szosy, a więc T. Ż. r. powinny mieć też możliwość przekroczenia szosy przed godz. 16; muszą więc maszerować bliżej

czoła danej kolumny marszowej służb, ażeby uniknąć skrzyżowania z brygadą.

Drogą rozumowania jak wyżej, dochodzi szef int. też do wniosku, że z chwilą osiągnięcia przez 7 D. P. nakazanego rejonu Opalenica—Szewce, organa służby intendentury, w szczególności rzeźnia, a także kwatery pośrednie T. Ż., mogą być rozmieszczone w rejonie na południe od szosy Stęszew—Grodzisk, niezbyt daleko od linii bojowej, ze względu na zadanie ofenzywne 7 D. P.; w każdym wypadku na kierunku przyszłej osi zaopatrywania Kąkolewo—Modrze—Czempin, za zasłoną, jaką stanowi Jezioro Strykowskie. Ponieważ zaś rzeźnia, z chwilą przybycia na miejsce, musi natychmiast przystąpić do czynności przygotowawczych do uboju, które wymagają czasu, przeto ażeby mogła możliwie wcześniej osiągnąć przyszły rejon postoju, powinna odbyć marsz w zgrupowaniu maszerującym drogą krótszą. Dlatego też maszeruje ona w II. rzucie D. T. Boj. a nie w D. T. C.

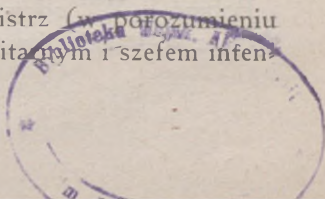
c) Wobec treści otrzymanego rozkazu kwatermistrzowskiego dcy S. G. O., pobranie żywności w dniu 6.V. ma być uskutecznione na dotychczasowej stacji żywnościowej Leszno, poczem oś zaopatrywania dywizji przenosi się na kierunek Czempin — Modrze — Opalenica. W kierunku na Czempin należy więc wysłać wszystkie ciężkie elementy zbędne dywizji w ciągu 6.V., a potrzebne na tym kierunku od wieczora tegoż dnia. Chodzi tu głównie o tę sekcję D. T. Ż., która w dniu 7.V. pobierać będzie żywność i dokonywać ewakuacji mat. int. na nowej stacji żywnościowej, a także i o tę sekcję, która w ciągu dnia 6.V. wyczerpie całkowity dzienny swój wysiłek marszowy (z Leszna do Głuchowa), a która w dniu 7.V. rozdzielać będzie żywność z całą pewnością tam, gdzie z 6. na 7.V. zanocują T. Ż., a więc na południe od szosy Stęszew — Grodzisk.

d) Eksploatacja zasobów miejscowych może być wykonywana w dotychczasowym rejonie, od świtu do chwili odmarszu, wymaga jednak szczegółowego uregulowania z uwagi na dyscyplinę marszową. Dalsze jej osie działania muszą być uzgodnione z kierunkiem ruchu gros taborów.

ROZKAZY DOTYCZĄCE SPRAW SŁUŻBY INTENDENTURY

(Rozwiązanie ad a) 3 i 4.)

Stwierdziliśmy już poprzednio, że kwatermistrz (w porozumieniu z szefami służb, a w szczególności z szefem sanitaryjnym i szefem inten-

dentury, jako szefami najbardziej zaangażowanymi i zainteresowanymi w sprawach operacyjnego użycia ich organów, którzy **przedstawia mu swe wnioski do rozkazów**) przystąpią natychmiast po otrzymaniu wytycznych od szefa sztabu, do opracowania wszelkich rozkazów kwatermistrzowskich, z których najpilniejszą treść zawierać będzie wspomniana już tabela marszu organów służb, stanowiąca załącznik do ogólnego rozkazu operacyjnego dowódcy dywizji na dzień 6.V.

Prawie jednocześnie z tem, szef intendenty opracowywać będzie własne zarządzenia do oddziałów i rozkazy techniczne do własnych organów wykonawczych.

Wspomniane wnioski, rozkazy techniczne i zarządzenia opierać się będą na wszystkich elementach znanych już szefowi intendenty i na rozumowaniach, które poznaliśmy w rozwiązaniu ad a) 2. Wydane one będą w terminach podanych niżej i zawierać będą następującą treść:

1) **Wniosek do rozkazu szczególnego, jako dalszy ciąg treści rozkazu taktycznego do dowódcy kawalerji dywizyjnej, w sprawie rozpoznania; treść tego wniosku będzie następująca:**

„Przed wyruszeniem na rozpoznanie pozostawić zbędne wozy T. B. II. i T. Bag., dołączając je do T. B. II. 20. p. p. w Wilkowie.“

Rozkaz ten wysłany będzie jednocześnie do dowódcy K. D. 7 D. P. i do dowódcy 20 p. p.

Stawiając powyższy wniosek do rozkazu, szef intendenty miał na względzie odciążenie kawalerji wysłanej na rozpoznanie po osiach eksponowanych, od zbędnego jej balastu wozów, a ponieważ wozy takie z T. B. II. i T. Bag. załadowane są przeważnie materiałem i sprzętem intendenckim, przeto szef intendenty nie wykroczył w tym wypadku poza zakres służbowych zainteresowań, ani swych kompetencji, lecz owszem wykonał jeden ze swych istotnych obowiązków występowania z inicjatywą w sprawach dotyczących użycia organów funkcyjnych oddziałów.

2) **Wniosek do rozkazu: O godz. 23, to jest z chwilą otrzymania zarządzeń kwatermistrzowskich z S. G. O.**

T e l e f o n o g r a m.

„Dzica kol. tab. 75 stacja Leszno.

Pobrać 1 „W“ od godz. 4. O godz. 6 wymaszerować razem z obsługą z P. I. D. i dołączyć do dywizyjnego taboru ciężkiego po osi

Leszno—Smigiel—Kościan—Głuchowo. W Głuchowie dalsze rozkazy.
L.... / Kwat. 5.V. g. 23 z r. Szef Sztabu“

Otrzymuje do wiadomości:

Szef int. 7 D. P. — osobiście.

3) **Wniosek do ogólnego rozkazu operacyjnego**, wydanego dnia 6. V. o g. 0.30. Opracowując ten wniosek, szef intendenty opiera się na wynikach swej bezpośredniej współpracy z kwatermistrzem przy ułożeniu tabeli marszu organów służb (z uwzględnieniem swych przewidywań, omówionych w punkcie ad a) 2.), jako na podstawach swej kalkulacji.

W związku z powyższem wniosek do rozkazu dotyczący punktu „służba intendenty“ będzie miał następującą treść:

„II. SŁUŻBA INTENDENTURY“:

A. **Zaopatrywanie w żywność:**

1. Stacja żywnościowa: Leszno g. 4.
2. Dywizyjny punkt rozdzielczy żywności: Nietaszkowa g. 6,30.

B. **Zaopatrywanie w mięso:**

Wozy mięsne oddziałów pobiorą mięso w rzeźni w Smiglu o g. 7, a następnie włączą do właściwych sekcij rozdzielczych oddziałów podczas przemarszu tychże.

Rzeźnia, po wydaniu mięsa, włączy do dywizyjnego taboru bojowego zgodnie z tabelą marszu.

C. **Eksploracja zasobów miejscowych:**

T. B. II — siano, słomę i opał	} według wskazówek szefa int.
T. Z. oddziałów— $\frac{1}{2}$ owsa i ziemniaki	

D. **Zaopatrywanie w materiały pędne i smary:**

na stacji żywnościowej; pobranie przy pomocy samochodu z kompanij łączności. Pluton lotn. tow. zaopatruje się przy pomocy własnego taboru.“

Powyższy wniosek szefa int. jest jego projektem redakcyjnym punktu „Służba intendenty“ ogólnego rozkazu operacyjnego (cz. II).

Ogólny rozkaz operacyjny (cz. II) rozesłany będzie według następującego rozdzielnika:

1. Dca S. G. O. Poznań.
- 2—4. Dca 19, 20, 21 p. p.

5. Dca A. D.
 - 6—9. Dca 7 p. a. I. i dcy I, II i III dyonu,
 10. Dca K. D.
 - 11—14. Szefowie: łączności, sanit., intend. i sap.
 15. Dca taborów.
 16. Kmdt szpitala polowego
 17. Dca kol. sap.
 18. Kmdt Kwatery Głównej.
 - 19—20. Rezerwa.
- } jako dowódcy zgrupowań tab.

Rozesłanie tego rozkazu w naszej sytuacji możliwe jest jedynie przy użyciu motocyklistów i gońców.

4) Zarządzenie dotyczące eksploatacji, opracowane jednocześnie z wnioskiem do og. rozkazu op.

„Szef intendencji 7 D. P.

L..... Int.

Karśnice, dnia 6.V. g. 0,30

Załącznik do og. rozk. op. cz. II
na 6.V.

według rozdzielnika

Organizacja eksploatacji w ciągu dnia 6.V.:

I. Szwadrony K. D. oraz T. B. II. oddziałów eksploatują siano słomę i opał na potrzeby bieżące, zakupując je przed wymarszem w swoich miejscach postoju i rejonach zakwaterowania, a następnie po ościach marszu.

II. Zgrupowanie T. Ż. oddziałów eksploatuje ziemniaki i $\frac{1}{2}$ owsa początkowo pod kierownictwem dowódcy zgrupowania w rej. m. Poładowo, Morownica i Smigiel, a następnie po ościach marszu poszczególne sekcje, przyczem przedewszystkiem należy uzupełnić należność dzienną przeznaczoną do wydania pododdziałom w dniu 6.V.

III. Komendant P. I. D. (of. mat.) przy pomocy sekcji pobiorczej D. T. Ż. po osiągnięciu (w składzie dywizyjnego taboru ciężkiego) m. Głuchowa — nabywa $\frac{1}{2}$ owsa i ziemniaki na stan dywizji z przeznaczeniem do rozdziału w dniu 7.V., eksploatując przedewszystkiem w miejscowościach i dworach Jaroniewice, Głuchowo, Srocko, N. Tarnowo, Piechanin.

IV. Pododdziały służb, których T. Ż. nie znajdują się w zgrupowaniu T. Ż. oddziałów, eksploatują samodzielnie siano, słomę, opał $\frac{1}{2}$ owsa i ziemniaki na własne potrzeby, przyczem dowódcy kolumn amunicyjnych (71—73), eksploatujący początkowo w Smiglu, poro-

zumieją się w tej sprawie z d-cą T. Ż. O. jako kierownikiem eksploatacji.

V. **Pododdziały służby zdrowia** wejdą w tej samej sprawie w porozumienie z I/7 p. a. l. w m. Czacz.

VI. **Pododdziały służb maszerujące** w dyw. taborze ciężkim, po osiągnięciu m. Głuchowo, mogą zakupywać także w tym rejonie, podporządkowując się w zakresie eksploatacji Komendantowi P. I. D.

VII. **Rzeźnia** rozpocznie eksploatację zasobów bydła dopiero na rozkaz, który otrzyma w jednym z punktów kolejnego przeznaczenia na osi marszu.

VIII. Poszczególni kierownicy eksploatacji odpowiedzialni są za porządek i dyscyplinę w czasie przeprowadzania zakupów.

IX. **Miejscowości Karśnice i Księginki** zarezerwowane wyłącznie dla Kwatery Głównej, wojsk łączności i saperów.

X. Z chwilą osiągnięcia nowych rejonów postoju eksploatują pododdziały, jak pod I. siano, słomę i opał. Dalsze zarządzenia wydane zostaną dodatkowo.

X. Zarządzenia dotyczące cen, współpracy z organami administracji cywilnej, regulowania należności i t. p. sprawozdań i t. d.

Szef intendentury 7 D. P.

Rozdzielnik:

jak cz. II, og. rozkazu op. z tem, że każdy p. p. otrzyma po 4 egz. (dla swych jednostek adm.).

Ponadto otrzymują dcy samodzielnych pododdziałów służb, jak dcy kolumn taborowych i t. p.

Kmdt P. I. D. i Kmdt rzeźni oraz oficer żywn. 21 p. p. jako dca T. Ż. o.

Przekazanie tego zarządzenia jednocześnie z rozk. operacyjnym przy pomocy motocyklistów i gońców.

5) **Instrukcja techniczna dla organów wykonawczych**, opracowana jednocześnie z ogólnym rozkazem op. cz. II.

„Szef intendentury 7 D. P.

L. dz. Int.

Karśnice, dnia 6.V. g. 0,30.

według rozdzielnika

Kmdt P. I. D. i Kmdt rzeźni zapoznają się u d-cy taborów w Smiglu z rozkazem operacyjnym cz. II na dz. 6.V.

W związku z tym rozkazem podaję do wiadomości i zarządzam co następuje:

1. **Przemarsz.** W związku z przemarszem 7 D. P. w kierunku północnym, przemarsz P. I. D. odbywać się będzie w sposób następujący: rzeźnia, w składzie dywizyjnego taboru bojowego, po osi Czacz—Kościan—Maksymiljanowo—Doły—Granowo, a reszta P. I. D. łącznie z T. Ż. p. i D. T. Ż., w składzie dywizyjnego taboru ciężkiego, po osi Czacz — Kościan — Jaroniewice — Głuchowo. Nie przewiduję zetknięcia się rzeźni z resztą P. I. D. w ciągu dnia 6.V.

2. **Rozdział żywności i mięsa** w dniu 6.V. między T. Ż. i w. m. oddziałów dokonany będzie przed wymarszem dywizji, a mianowicie:

a) dywizyjny punkt rozdzielczy żywności g. 6.30 w m. Nietaszkowo

b) wydanie mięsa na w. m. o. o godz. 7 wprost w rzeźni w Smiglu

3. **Pobranie żywności** na stacji Leszno, w sposób analogiczny jak w dniu 5.V., — zarządzono oddzielnym telefonogramem. Stacja żywnościowa i mat. pędnych w dniu 7.V. — na linii kolejowej Czempin—Poznań.

Wyznaczam Komendanta P. I. D. jako swego delegata do dywizyjnego punktu rozdzielczego, który dokona rozdziału mat. int. według tych samych wskazówek, jakie obowiązywały w dniu 5.V. W związku z wymarszem dywizji i koniecznością szybkiego ukończenia pracy w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności, należy poczynić usprawniające przygotowania od świtu dnia 6.V. Kmdt P. I. D. maszeruje następnie w D. T. C., starając się w razie konieczności o nawiązanie ze mną łączności telefonicznej z punktów przeznaczenia taboru

4. **Rozdział mięsa.** Komendant rzeźni wyda mięso od g. 7 według rozdzielnika z 5.V., w następującej kolejności: w. m. o. i Kw. Gł., wozy komp. san. i pol. kol. dez. kąp., kol. tab. nr. 71—73, wreszcie pozostałe organa służb z tem, że mięso dla sekcji pob. D. T. Ż. (kol. Nr. 75 i 76) pobiorą wozy kol. 78 i przekażą je po dołączeniu wspomnianej sekcji w skład dywizyjnego taboru ciężkiego.

5. **Rozdział mat. pędnych i smarów** pomiędzy jednostki posiadające pojazdy mechaniczne nastąpi w miejscu nowego postoju Kwatery Głównej, rozdziału tego dokona personel P. I. D. wprost z samochodu kompanji łączności jak w dniu 5.V.

6. **Ewakuacja mat. int.** Komendant rzeźni pozostawi w Smiglu wozy z materiałem przeznaczonym do ewakuacji do dyspozycji

kmdta P. I. D. Wozy te włączą do P. I. D. z chwilą przemarszu dywizyjnego taboru ciężkiego przez Smigiel.

Kmdt P. I. D. zgromadzi całkowity materiał do ewakuacji, odeśle go wraz z opróżnioną D. T. Ż. r. do Czempina i dokona ewakuacji na nowej stacji żywnościowej w dniu 7.V.

Dalsze zarządzenia wyjdą dodatkowo.

Szef int. 7 D. P.

Otrzymują:

do wykonania:

- 1) Kmdt P. I. D. (z rozkazem op. cz. II dla dcy taborów),
- 2) Dca D. T. Ż., dca kol. 77 z prośbą o podanie do wiadomości dcy kol. Nr. 75.

do wiadomości:

- 3) Kwatermistrz 7 D. P.
- 4) Dca taborów dyw.
- 5) Dca kol. sap., jako dca dyw. tab. c.

Powyższa instrukcja wysłana zostanie jednocześnie z rozkazem op. cz. II.

Samo zredagowanie rozkazów i zarządzeń będzie czynnością łatwą zwłaszcza przy pewnej wprawie, która ujawni się w miarę dłuższego pełnienia funkcji szefa intendencji i w miarę poznawania współpracy z innymi oficerami Kwatery głównej dywizji.

W rozkazach ujmować będzie szef int. jedynie te postanowienia i wskazówki, które w danej sytuacji wymagać będą uregulowania, pomijając wszystko to, co wprowadzić ujęte jest w schematach dokumentów opracowywanych przez sztaby, jednak w danej chwili używało już tok automatycznych czynności organów wykonawczych i jednostek adm.

W naszym przykładzie spotykamy np. wniosek szefa intendencji do rozkazu opracowanego przez oficera operacyjnego sztabu, obok wniosków do rozkazów ściśle kwatermistrzowskich. Z tego przykładu wynika dla szefa intendencji konieczność osobistego i bezustannego kontaktu z oficerami sztabu, i obowiązek stałego inicjatywnego wspomagania oficerów sztabu w ich bezimiennej pracy, bez względu na to, że w myśl regulaminu kwatermistrzowskiego szef intendencji współpracuje przede wszystkim z kwatermistrzem. Taką współpracą zyska on sobie zaufanie i szacunek w sztabie i stanie się naprawdę technicznym doradcą dowódcy dywizji.

Z pośród zarządzeń technicznych na szczególną uwagę zasługuje zarządzenie o eksploatacji zasobów miejscowych, uwzględniające taką organizację wykonania, jaka wynika z konieczności utrzymania dyscypliny marszowej na tyłach maszerującej 7 D. P.

W każdej innej sytuacji będzie ono mogło mieć inne formy i inną treść, lecz zasada, która powinna zarządzeniu temu przyświecać, to utrzymanie porządku i dyscypliny w akcji eksploatacyjnej.

Ponadto na uwagę zasługuje też punkt instrukcji technicznej szefa int. dotyczący rozdziału materiałów pędnych i smarów.

Treść tego punktu opracowana została z uwzględnieniem następujących przesłanek:

1) 7 D. P. nie posiada żadnej jednostki zmotoryzowanej — prócz plutonu lotnictwa towarzyszącego,

2) pluton lotnictwa towarzyszącego, posiadający samochody ciężarowe, pobiera mat. pędne bezpośrednio na st. żywn., bo jego lotnisko najczęściej znajduje się dość blisko stacji,

3) motocykle pułków i kwatery głównej oraz kilka samochodów tej kwatery — mogą otrzymywać materiały pędne i smary za pośrednictwem samochodu ciężarowego kompanii telegraficznej, przyczem rozdziału, zgodnie z regulaminem kwatermistrzowskim, dokonywa P. I. D.

W wypadku przydzielenia do dywizji większej ilości motorów, zaopatrywanie w materiały pędne będzie mogło znaleźć inne rozwiązanie. Szef intendentury 7 D. P. wydał swoje zarządzenie dotyczące rozdziału materiałów pędnych w dniu 6.V. — po uprzednim porozumieniu się z szefem łączności 7 D. P.

Współpracy z innymi szefami służb wymagać będzie najczęściej sprawa zarządzeń technicznych, dotyczących rozdziału mięsa oraz sprawa eksploatacji zasobów miejscowych. W naszym konkretnym wypadku uregulował szef int. 7 D. P., (po porozumieniu się z szefem taborów, jako d-cą jednostki administracyjnej) sprawę pobrania mięsa dla kolumn taborowych sekcji pobiorczej D. T. Ż., przez d-cę sekcji rozdzielczej, która w danej chwili była bliżej źródła, zwłaszcza, że przewidziane było jej zbliżenie do siostrzanej sekcji na osi marszu lub w rejonie nowego postoju. W innych sytuacjach dca taborów dywizji regulować będzie samodzielnie, lub w porozumieniu z szefem intendentury sprawy zaopatrywania kolumn taborowych w żywność i mięso, gdyż należy to do jego obowiązków, jako dcy jednostki administracyjnej.

Ważną sprawą, która będzie musiała zawsze znaleźć swój wyraz

w instrukcji technicznej szefa int. dla kmdta P. I. D., będzie konieczność informowania tego komendanta o możliwościach zetknięcia się zresztą i innych organów z resztą P. I. D. w ciągu dnia, gdyż tylko w ten sposób poinformowany kmdt P. I. D., jako dowódca podobozu prowadzącego wspólną kuchnię, może poczynić potrzebne przygotowania, zmierzające do normalnego zaopatrzenia swych podwładnych w gorącą strawę i t. p.

Należy w końcu zaznaczyć, że w niniejszej pracy nie poruszono sprawy zapotrzebowań codziennych opracowywanych przez szefa int., zachowując ją do następnych ćwiczeń korespondencyjnych.

Nie poruszono tu także bliżej sprawy rozdzielników materiału intendenckiego, wspominając jedynie, że rozdział materiału odbędzie się w dniu 6.V. według rozdzielników z dnia 5.V. Taka decyzja szefa intendenty 7. D. P. była uzasadniona tem, że w ciągu dnia 5.V. nie mogły zajść tak znaczne zmiany w stanach zaopatrywanych, któreby wymagały zmiany rozdzielnika.

II. ROZWIĄZANIE ZADAŃ POSTAWIONYCH OFICEROM INTENDENTOM.

Ad b) 1: szczegółowa sytuacja żywnościowa kawalerji dywizyjnej 7 D. P. w dniu 5.V. o godz. 22,30, ze wskazaniem sposobu załadowania żywności i furażu:

Żywność dla ludzi:

1 lub 2 R przy żołnierzu, 1—2 R na T. boj. lub T. Bag. szwadronu, w zależności od tego, jakie wyposażenie obowiązuje zgodnie z postanowieniami regulaminów i instrukcyj. 1W na T. B. II. (z tego chleb marmolada, papierosy i mydło przy żołnierzu).

Pasza dla koni:

1—2 R na koniu w owsiaku, 1—2 R na wozie furażowym szwadronu, w zależności od tego, jak uregulują tę sprawę właściwe regulaminy i przepisy. 1W na drugim szwadronowym wozie furażowym.

Ponadto znajduje się jeszcze 1W na T. Ż. p., jednak sekcja ta jest w obecnej chwili w zgrupowaniu na szczuble i pod rozkazami d-ry dywizji.

Skład i rozmieszczenie porcyj W oraz sposób załadowania, jak to podano w rozwiązaniu ad a) 1.

Ad b) 2: wymienić czynności komendanta P. I. D. 7 D. P. w związku z wymarszem dywizji.

Od chwili otrzymania instrukcji technicznej (patrz wyżej) od szefa int. 7 D. P., komendant P. I. D.:

a) zapozna się u dowódcy taborów dywizji, jako d=cy zgrupowania w Smiglu, z treścią II części rozkazu operacyjnego d=cy dywizji na dzień 6.V.,

b) poinformuje o tej treści komendanta rzeźni i bezpośrednio po=deglą sobie drużynę administracyjną P. I. D., podając im jednocześnie treść instrukcji technicznej szefa int.,

c) wyda rozkaz dzienny, w którym ureguje służbę wewnętrzną i administracyjną działalność parku,

d) skontroluje pracę rzeźni, a w szczególności przygotowania rozdziału mięsa,

e) poleci drużynie administracyjnej wyposażyć rzeźnię w żywność dla ludzi i paszę dla zwierząt na dzień 6.V. oraz w osobny sprzęt do gotowania strawy, z uwagi na przewidywania szefa int., iż rzeźnia w ciągu dnia 6.V. nie zetknie się z resztą parku,

f) poleci drużynie administracyjnej (zgodnie z instrukcją szefa int.) wykonanie kwitów według rozdzielnika żywności z 5.V., ażeby w ten sposób usprawnić jutrzejszą pracę rozdzielczą,

g) o świcie uda się do dowódcy D. T. Ż. w Nietaszkowie i w porozumieniu z nim poczyni wszelkie przygotowania potrzebne do sprawnego rozdziału żywności i reszty mat. int.,

h) rano od godz. 6,30 osobiście pokieruje pracą w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności w Nietaszkowie, a więc dokona rozdziału mat. int. i przygotuje materiał przeznaczony do ewakuacji na dzień 7.V., załadowując go na puste wozy D. T. Ż.,

i) po ukończeniu pracy w dyw. punkcie rozdzielczym dołączy wraz z D. T. Ż. r. do kolumny marszowej dywizyjnego taboru ciężkiego, poczem przemaszerowując przez Smigiel włączy oczekujące tam wozy z rzeźni z mat. przeznaczonym do ewakuacji (pkt. 6 instrukcji technicznej — patrz wyżej).

j) z chwilą przybycia do Głuchowa:

1) wyśle jednego łącznika do stacji telefonicznej celem nawiązania łączności z Kwaterą Główną,

2) wydeleguje oficera materiałowego do eksploatacji ½ owsa i ziemniaków na 1 dzień dla dywizji, zgodnie z instrukcją szefa int.

k) pod koniec dnia zbierze wszelkie dokumenty rachunkowe od komendanta plutonu parkowego i odda je drużynie administracyjnej celem zaksięgowania,

1) nawiąże łączność telefoniczną z komendantem rzeźni.

Ad b) 3: W jaki sposób zabezpieczy sobie kmdt P. I. D. otrzymywanie na czas rozkazów od szefa int. w ciągu dnia 5.V. i 6.V.

Komendant P. I. D. utrzymywać będzie stale łącznika przy stacji telefonicznej u dowódcy taborów w Smiglu, a z chwilą osiągnięcia Głuchowa, przy stacji telefonicznej u dowódcy kolumny saperskiej, jako dowódcy dyw. tab. ciężkiego. Przez te dwie stacje telefoniczne poszukiwać będzie kmdt P. I. D. połączenia z szefem int. znajdującym się w marszu w kolumnie głównej wojsk (w Kw. Gł.), a osobno z rzeźnią, która przedewszystkiem telefonować może już z Maksymilianowa do szefa int.

Ad b) 4: Opisać ogólnie pracę oficera żywnościowego 21 p. p. w dniu 5.V. i 6.V.

Oficer żywnościowy 21 p. p. spełnia w ciągu dnia 5.V. i w ciągu rana dnia 6.V., aż do chwili wymarszu, podwójną rolę:

I) d-cy zgrupowanych T. Ż. oddziałów i w. m. o. 7 D. P.,

II) oficera żywnościowego 21 p. p.

Z powyższych dwóch tytułów ma on następujące czynności do wykonania:

I) 1) utrzymanie dyscypliny w zgrupowaniu,

2) ubezpieczenie T. Ż. w marszu i na postojach,

3) kierownictwo akcją eksploatacyjną zgrupowanych T. Ż. do czasu odmarszu,

4) wysłanie na czas w. m. o. do rzeźni i T. Ż. p. do dywizyjnego punktu rozdzielczego do Nietaszkowa, pod dowództwem jednego z oficerów żywnościowych (najstarszego),

5) dowodzenie nadal zgrupowaniem T. Ż. r. w czasie marszu i troska o włączenie T. Ż. r. w skład dywizyjnego tab. boj., a przedtem, o włączenie do swej kolumny napełnionych w Smiglu w. m. o.

6) utrzymywanie łączności z d-cą dywizyjnego taboru bojowego (I rzut) w czasie marszu.

II) 1) przygotowanie w porozumieniu z oficerami żywn. baonów T. Ż. r. i w. m. o. 21 p. p. do rozdziału mat. int., który odbędzie się w ciągu dnia 6.V.,

2) eksploatacja zasobów miejscowych dla pułku,

3) staranie o zebranie stanów liczbowych od oficerów płatników baonów 21 p. p.,

4) sporządzenie rozdzielników mat. int.,

5) sporządzenie zapotrzebowań,

6) współpraca z oficerami żywn. i płatnikami baonów w sprawach natury administracyjnej, a więc pobrania mat. int. i jego rozdziału

7) wykonywanie swego ściślejszego zakresu działania oficera żywnościowego pozabaonowej jednostki admin. (sztabowej) 21 p. p. — według dyrektyw i rozkazów kwatermistrza pułku.

C. PRZEBIEG WYPADKÓW I ZARZĄDZENIA KWATERMISTRZOWSKIE W CIĄGU DN. 6.V.

I. ZAŁOŻENIE:

7. dywizja piechoty wymaszerowała zgodnie z omówionymi powyżej rozkazami.

Położenie jej wojsk walczących, jak i organów służb o godzinie 15-ej — przedstawia szkic Nr. 3.

W tem położeniu dowódca dywizji uzyskał wiadomości, z których wynika, że:

a) 14. D. P. opóźniając posuwanie się nieprzyjaciela osiągnęła swem lewem skrzydłem rejon Jeziorek,

b) własna kawalerja dyw. cofnęła się przed kawalerją nieprzyjaciela z m. Szewce na m. Dakowy Suche.

c) większe masy kawalerji nieprzyjaciela ukazały się na pnc. od Rakowiec i maszerują w kierunku pld.-wschodnim,

d) 7 brygada kawalerji osiągnęła swemi czołowemi elementami Fw. Strykowo.

Mając te wiadomości dowódca dywizji zdecydował się odrzucić kawalerję nieprzyjaciela, znajdującą się przed czołem dywizji, a siłami głównymi zająć rejon Dakowy Mokre—Strzępin. Kolumna boczna ma zająć rejon Opalenicy i płnc. wyjścia z lasu na płnc. od tej miejscowości, oraz ubezpieczyć się od zachodu.

Jakie w tej sytuacji mogły wyjść zarządzenia kwatermistrzowskie?

II. ROZWIĄZANIE KWATERMISTRZOWSKIE:

Osiągnięcie sytuacji umieszczonej na szkicu, otrzymane wiadomości o nieprzyjacielu oraz decyzja taktyczna daje dostateczny materiał dla powzięcia właściwej decyzji kwatermistrzowskiej.

Co trzeba zdecydować?

Czy, jakimi organami służb, kiedy, gdzie ma dywizja przejść na płnc. od szosy Stęszew—Grodzisk. Po powzięciu tej decyzji, wydać odpowiednie rozkazy opracowane przez kwatermistrzostwo przy ew. współpracy szefów służb, przekazać je dywizyjnym taborom przez

stacje telefoniczne w Granowie, dla dywizyjnego taboru bojowego (I. i II. rzut) i przez stację telefoniczną w Głuchowie, dla taboru ciężkiego.

Wiemy, że bić się będziemy na płnc. od szosy. W dniu dzisiejszym walki nie będą znaczne. Wiemy również, że szosa ta od g. 16-tej będzie zajęta przez maszerujące wojska 7. brygady kawalerji na tym odcinku, który przecina obecną oś marszu dywizji.

Pamiętamy ciągle o jeziorze Strykowskiem, przegradzającym naszą najbliższą łączność ze źródłem zaopatrywania, t. j. Czempinem.

Wyprowadzamy stąd wniosek następujący.

Na płnc. od szosy Stęszew—Grodzisk należy przerzucić te organa służb, które jeszcze dziś mogą być potrzebne walce, a więc część organów służby zdrowia i amunicji. Te organa służb należy przerzucić do rejonu lasu Niemierzyce.

Przejście ich przez szosę winno być uskutecznione przed g. 16-tą.

Resztę organów służb możemy pozostawić na płdn. od szosy, skierowując je do rejonów postoju, uzewnętrznionych już w dyrektywach szefa sztabu danych kwatermistrzowi, t. j. do rejonu Granowo—Kąkolewo—Modrze.

Mamy jeszcze do załatwienia sprawę wydania żywności z taboru żywnościowego rozdzielczego na tabor bojowy oddziałów.

Sekcje rozdzielcze oddziałów znajdują się w dywizyjnym taborze bojowym (I. rzut), T. B. II. znajduje się przy oddziałach. Trzeba, by T. Ż. r. spotkały się z T. B. II. i przeładowały żywność i to możliwie rychło.

Gdyby T. Ż. r. miały dołączyć do T. B. II. musiałyby maszerować daleko wprzód po to, by po wydaniu cofnąć się z powrotem w tył gdzieś do rejonu Kąkolewo, Modrze, gdzie prawdopodobnie będzie T. Ż. p. i dywizyjny tabor ciężki. Byłby to niecelowy i nieekonomiczny dodatkowy wysiłek marszowy T. Ż. r.

Sprawę tę można rozwiązać prościej, zatrzymując w marszu i grupując T. B. II. (wozy przykuchenne i furażowe), a po przeładowaniu żywności dosłać pułkom. Oszczędzi to dodatkowych przemarszów T. Ż. r. i nie przysporzy marszów T. B. II.

Tak też nastąpi przeładowanie żywności na T. B. II.

W którym miejscu?

Można to odbyć na płd. lub na płnc. od szosy Stęszew—Grodzisk, a więc w rejonie Kotowa lub Kubaczyna. Przeładowując na płd. od szosy, musimy się liczyć z tem, że napełnione T. B. II. nie będą w stanie natychmiast odmaszerować do swych pułków, marszowi ich bo-

wiem przeszkadzać będzie maszerująca po szosie brygada kawalerji.

Pozostaje więc rejon na płnc. od szosy.

T. Ż. r. przekroczą szosę przed godziną 16.00.

Mogą to z powodzeniem uczynić, bo o g. 15^{ej} są zaledwie o 3 klm oddalone od niej (odległość czoła dywizyjnego taboru bojowego „I rzut“ od czoła T. Ż. r., znajdującego się w składzie tego taboru). Zgrupują się one w Kubaczynie.

Do Kubaczyna dojdą T. B. II. oddziałów.

Po wydaniu żywności T. B. II. natychmiast pójdą wślad za oddziałami i dołącza do nich, zaś T. Ż. r. z wozami mięsnymi oddziałów opróżnione, przeczekają w Kubaczynie, aż szosa zwolniona zostanie przez maszerujące oddziały 7. B. K. — a następnie przejdą tam, gdzie znajdują się sekcje pobiorcze taboru żywnościowego oddziałów i łącznie z nimi staną na postój.

W wyniku tego będziemy mieli jedno zgrupowanie organów służb dywizji, służące walce t. j. kompanję sanitarną i kolumny amunicyjne w lesie Niemierzyce.

Drugie zgrupowanie dywizyjnego taboru (tabor bojowy II. rzut, bez rzeźni) w Granowie, oraz trzecie, składające się z elementów taboru ciężkiego, rzeźni i opróżnionych T. Ż. r., które przejdzie na postój do rejonu Kąkolewo—Modrze.

T. Ż. r., opróżnione, z pustymi wozami mięsnymi i T. Ż. p., pełne, kwaterować będą wspólnie na kwaterach pośrednich w Kąkolewie.

Tam też znajdzie się rzeźnia dywizyjna.

Poza zgrupowaniem taborów dywizji znajdzie się D. T. Ż. pobiorczy (kol. 75,76), pełny, który po wyczerpaniu swego wysiłku marszowego stanął na postój w Głuchowie, oraz D. T. Ż. rozdzielczy, pusty, który znajduje się na postoju w rejonie przyszłej stacji żywnościowej, t. j. w Czempinie.

Sytuacja końcowa dnia 6.V. zastaje organy służb w dobrym położeniu.

Po marszu zgrupowane, a więc w dobrych warunkach dowodzenia, znajdują się one na postoju.

Oddziały otrzymały strawę w dniu 6.V. oraz posiadają żywność na dzień 7.V.

Tabory żywnościowe oddziałów, po spełnieniu swych czynności zaopatrzeniowych znajdują się wspólnie na kwaterach pośrednich

Dywizyjny tabor żywnościowy znajduje się również w dobrych warunkach możliwości spełniania czynności zaopatrywania w dn. 7.V.

Sekcja pobiorcza D. T. Ż. (7.V. będzie rozdzielczą), we wczesnych godzinach rannych 7.V. uruchomiona rozkazami kwatermistrzowskimi, wymaszeruje z Głuchowa i po odbyciu 12 klm. etapu marszowego, znajdzie się w Kąkolewie, gdzie może być dywizyjny punkt rozdzielczy żywności. Punkt ten może być również w m. Modrze; wtedy sekcja ta będzie miała o 4 klm. mniejszą drogą, a sekcja pobiorcze oddziałów będą musiały dla pobrania przejść z Kąkolewa do Modrza.

Sekcja rozdzielcza dyw. tab. żywn. (pobiorcza w dniu 7.V.) pobierze rano dnia 7.V. żywność na stacji żywnościowej w Czempinie lub innej stacji i dołączy do dywizyjnego taboru ciężkiego w Modrze, o ile ten jeszcze tam pozostanie.

Tab. żywn. oddz., sekcje rozdzielcze, będą mogły w dniu 7.V. wysunąć się z Kąkolewa ku przodowi, gdy zajdzie potrzeba.

Wozy mięsne oddziałów, napełnione w rzeźni dywizyjnej w Kąkolewie, od razu znajdą się przy sekcjach rozdzielczych T. Ż. oddziałów.

Wreszcie, gdyby w dniu 7.V. trzeba było, w związku z rozwijającym się natarciem, szybko iść ku przodowi, ustanowione zgrupowania organów służb, ruch ten łatwo umożliwiają.

Zgrupowanie, znajdujące się w lesie Niemierzyce, utworzy dywizyjny tabor bojowy I. rzut. Zgrupowanie z Granowa uzupełnione taborem żywnościowym rozdzielczym z wozami mięsnymi i taborem bagażowym oddziałów, utworzy drugi rzut dywizyjnego taboru bojowego. Reszta zaś stanowić będzie dywizyjny tabor ciężki.

W ten sposób wszystkim możliwościom zaopatrywania i ewakuacji oraz odpowiedniemu grupowaniu służb dla dogodności dowodzenia na postoju i w marszu uczyniliśmy zadość.

Tyły 7. dywizji piechoty były dobrze dowodzone, w dostosowaniu do potrzeb oddziałów, sytuacji taktycznych i właściwej ekonomii ich użytkowania.

D) WNIOSKI:

Na zakończeniu chcielibyśmy z niniejszego ćwiczenia wyprowadzić kilka wniosków ogólnych odnoszących się do warunków działania służby intendencji wtedy, gdy dywizja piechoty nastawia się do marszu ubezpieczonego i marsz ten realizuje.

W rozważaniach tych będziemy musieli uwzględnić okres poprzedzający sam marsz, oraz porę skutecznienia marszu.

Punktem zasadniczym, z którego wychodzą wszystkie wnioski, który równocześnie jest kamieniem węgielnym działania wszystkich organów służby intendentury, jest to, że żołnierz musi otrzymywać wogóle i na czas, w warunkach dla niego najlepszych, swoje zaopatrzenie, — w konkretnym wypadku żywność.

Musimy więc zgrać działanie organów służby intendentury, z realizowaniem zadaniem dywizji, a więc przede wszystkim jej oddziałów walczących w ten sposób, by temu podstawowemu zadaniu wyżywienia żołnierzy wogóle, na czas i w najlepszych warunkach uczynić zadość.

Musimy to uczynić tak, by te dobre warunki zaopatrywania miały miejsce zawsze, t. j. w tym momencie, kiedy dywizja jest na postoju i przygotowuje się do marszu, jak i wtedy, gdy marsz ten realizuje.

Pamiętać musimy, że czyniąc zadość temu głównemu postulatowi, zaopatrzenia żołnierza na czas, musimy baczyć i na to, by wykonawcze organa służby intendentury miały również dobre warunki działania.

Dywizja wyrusza rano.

Żywność przeznaczona na ten dzień znajduje się w kotle względnie przy żołnierzu.

Aby się tam znalazła, musiała być wczoraj wydana z T. Ż. r. na T. B. II.

Wiemy z założenia do ćwiczenia i omówienia jego, na jakich warunkach wydanie tej żywności nastąpiło.

Nastąpiło ono wczoraj, przy końcowym etapie marszu dywizji do rejonu Smigła.

Było tak zorganizowane w czasie i przestrzeni, by żywność ta dostała się do pododdziałów i żołnierzy równocześnie z kolacją i możliwie bez dodatkowych przemarszów T. Ż. r.

Otóż pierwszy wniosek brzmi: — Popołudniu dnia poprzedniego, kierujemy do oddziałów T. Ż. r. z W. M. O. w takich warunkach, by zdążyły one wydać na T. B. II. żywność przeznaczoną na dzień następny, przed wydaniem kolacji żołnierzom.

O ile dywizja jest w marszu, w odpowiednim miejscu i czasie zastrzymujemy T. B. II. (wozy przykuchenne i furażowe), napełniamy je, następnie kierujemy za oddziałami, by w ten sposób zaoszczędzić zbędnego i dodatkowego przemarszu T. Ż. r.

W dniu następnym czekać będą służbę intendentury następujące prace:

- a) pobranie żywności w źródle zaopatrywania t. j. na stacji żywnościowej,
- b) wydanie żywności w dyw. punkcie rozdzielczym żywności na T. Ż. p.,
- c) wydanie mięsa na W. M. O.,
- d) oraz wydanie żywności z T. Ż. r. na T. B. II. (żywność na dzień następny).

Godzina pobierania żywności na stacji żywnościowej wyznaczana jest z góry. O ile dywizja będzie miała wpływ na jej ustalanie, wybiera ją będzie tak, by pobierający dyw. tab. żywn. pob. miał dobre warunki zdążenia na czas na stację żywnościową, a po pobraniu dołączenia do maszerujących taborów dywizji. Dołączy oczywiście do dyw. taborów ciężkich, bo te wyruszają najpóźniej, a D. T. Ż. p. w dniu tym dywizji nie jest potrzebny.

Miejsce i godzina pobierania żywności w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności będą tak kalkulowane, by zaistniała możliwość dołączenia napełnionego T. Ż. p. do maszerującego dywizyjnego taboru ciężkiego. W konkretnie omawianym wypadku dywizyjny punkt rozdzielczy był w Nietaszkowie o godz. 6.30.

T. Ż. p. miał dobre warunki napełnienia się i dołączenia do dyw. taboru ciężkiego. Widzimy to z omówionej tabeli marszu.

Nie jest potrzebne by T. Ż. p. wchodziły w skład innego zgrupowania taborów dywizji, a to dlatego, że T. Ż. p. dziś oddziałom nie będzie potrzebne.

Opróżniony dyw. tab. rozdzielczy, może odrazu maszerować w rejon przyszłej stacji żywnościowej. Jest to rozwiązanie najlepsze. Daje bowiem zysk w wysiłku marszowym dnia następnego.

Mięso musi być wydane z rzeźni wprost lub w punkcie styku w takich warunkach, by wozy mięsne oddziałów mogły dołączyć do T. Ż. r., które jak widzimy maszerują w dyw. taborze bojowym.

Wydanie więc mięsa musi się odbyć przed, lub w czasie przemarszu dywizji.

Wydanie mięsa z dyw. rzeźni w Smiglu czyni zadość postulatowi dołączenia W. M. O. dla maszerujących T. Ż. r., tak, że wozy te nie robią samodzielnych przemarszów, których zawsze (z uwagi na trudności dowodzenia, możliwość niedołączenia na czas i t. p.) należy unikać.

Wreszcie T. Ż. r., które jeszcze w ciągu popołudnia muszą dołączyć do T. B. II. i wydać żywność, winny maszerować możliwie blisko oddziałów, nie przeszkadzając im jednak w wykonywaniu zadań

bojowych, a więc w składzie dywizyjnego taboru bojowego, jako tego zgrupowania taborów dywizji, które znajduje się najbliżej oddziałów walczących.

Wynikają z tego następujące wnioski:

1) Przed wymarszem należy uskutecznić czynności zaopatrywania w dywizyjnym punkcie rozdzielczym żywności.

2) Przed nim należy w zasadzie wydać mięso z rzeźni dywizyjnej.

3) Jedynie T. Ż. r. z w. m. o. będą wchodziły do dywizyjnego taboru bojowego. Reszta organów służby intendenty znajduje się w dywizyjnym taborze ciężkim.

Wszystkie czynności zaopatrywania, należy tak uskutecznić, by włączenie poszczególnych elementów służby intendenty w skład dyw. taboru mogło na czas nastąpić, by dywizja mogła od razu maszerować we właściwych zgrupowaniach marszowych, a możliwie żadne elementy służby nie maszerowały oddzielnie poza zgrupowaniem. Wyjątek stanowić może dyw. tabor żywnościowy pobiorczy oraz zdążający w rejon przyszłej stacji żywnościowej, opróżniony, dywizyjny tabor rozdzielczy.

Tak wyglądają wnioski działania służby intendenty w okresie poprzedzającym marsz dywizji i w czasie wykonywania marszu.

Wyprowadzamy jeszcze jeden wniosek z końcowego etapu marszowego dyw.

Marsz ubezpieczony dywizji kończy się w danym dniu bądź przejściem na postój ubezpieczony, bądź też walką z napotkanym nieprzyjacielem.

Bez względu na to, czy będziemy odpoczywać czy też nie, musimy napęłnić T. B. II. z T. Ż. r. — i to tak, by kuchnie z posiłkiem wieczornym część tej żywności dowiozły bezpośrednio żołnierzom.

T. Ż. r. maszerujące w dywizyjnym taborze bojowym muszą do maszerować do T. B. II. lub też T. B. II. (wozy przykuchenne i furazowe) muszą zatrzymać się w marszu, zgrupować się, napęłnić w T. Ż. r. i następnie podążyć za oddziałami.

Ten ostatni wypadek rozważaliśmy w niniejszym ćwiczeniu i wskazaliśmy, że jest praktyczny.

Wynika stąd wniosek, że wypadek ten należy też jaknajpowszechniej stosować.

T. Ż. r. po opróżnieniu winny odejść nieco wtył i łącznie z T. Ż. p. wysuwającymi się znowu ku przodowi, przejść wspólnie na kwatery pośrednie.

Wreszcie rzeźnia winna się zainstalować i tak przeprowadzić ubój, aby mogła jutro wydać mięso na czas

Rozegraliśmy przykład w którym:

- 1) wieczorem osiągnęliśmy rejon postoju,
- 2) rano maszerowaliśmy,
- 3) popołudniu biliśmy się, i przechodziliśmy na postój.

W tych sytuacjach omówiliśmy działanie służby intendenty i wprowadziliśmy wnioski.

Czy będą one takie same, gdy w innych, aniżeli rozegrane porach doby, będziemy na postojach lub w marszu?

Co będzie, gdy wymaszerujemy koło południa?

Wychodząc koło południa, możemy marsz rozpocząć po wydaniu obiadu — T. B. II. są więc w znacznej mierze opróżnione..., mogą więc przyjąć rację przeznaczoną na dzień następny. Wydanie więc żywności z T. Ż. r. na T. B. II. może nastąpić przed wymarszem dywizji.

Wtedy T. Ż. r. nie będą maszerowały w dywizyjnym taborze bojowym.

Znajdą się one w dywizyjnym taborze ciężkim łącznie z T. Ż. p.

To samo będzie, gdy dywizja wymaszeruje popołudniu.

Widzimy więc, że wydanie żywności na T. B. II., decyduje o tem, czy T. Ż. r. znajdą się w dyw. taborze bojowym.

Pozostałe organa służby intendenty będą w tych wypadkach maszerować w składzie dywizyjnego taboru ciężkiego.

E. ZAKOŃCZENIE.

Na zakończenie słów kilka o technice rozkazodawstwa i to specjalnie odnośnie uprawnień rozkazodawczych szefa sztabu w dziedzinie kwatermistrzowskiej i zazębieniu tych czynności z uprawnieniami rozkazodawczymi szefów służb.

Rozkazuje dowódca. Jemu podlegli są osobiście szefowie służb (przynajmniej ich większość).

Dowódca może część uprawnień rozkazodawczych przenieść na szefa sztabu. Mamy wtedy do czynienia z rozkazem dowódcy, tylko podpisanym, z jego rozkazu, przez szefa sztabu.

Szef sztabu zgodnie z obowiązującym w armii naszym stanem rzeczy, ma uprawnienia do wydawania szefom służb rozkazów (z rozkazu dowódcy) dotyczących operacyjnego użycia tych służb.

Znaczy to, że szef sztabu decyduje czy, gdzie i kiedy odnośny organ wykonawczy służby ma być użyty w danej sytuacji taktycznej.

Szef sztabu decyduje więc n. p. kiedy, gdzie mają być oddane sekcje rozdzielcze T. Ż. oddziałów dla wydania żywności na T. B. II. i t. d. Referentem jego w tych sprawach jest kwatermistrz. Wnioski ujęte już w formę **projektów rozkazów** stawia szef odnośnej służby. Będziemy więc mieli do czynienia z rozkazami kwatermistrzowskimi dowódcy, a dotyczącymi spraw intendentury, służby zdrowia, uzbrojenia i t. d., tak jak to omówiliśmy w niniejszym ćwiczeniu.

Będą to, powtarzamy rozkazy dowódcy, choć często podpisywać je będzie „z rozkazu“ szef sztabu.

Będą pozatem inne rodzaje rozkazów, dotyczące wewnętrznego funkcjonowania danych organów służb, a więc nie w dostosowaniu do danej sytuacji taktycznej. Rozkazy te wydawać będzie bezpośrednio i podpisywać osobiście szef odnośnej służby.

N. p. rozkaz szefa intendentury do komendanta parku intend. o warunkach jego pracy na stacji żywnościowej lub instalacji dywizyjnego punktu rozdzielczego żywności i t. d. Ten podział na 2 kategorie rozkazów, a więc rozkazy: kwatermistrzowskie, dotyczące spraw intendenckich i techniczne intendenckie, jest jasny i zrozumiały.

W niniejszym ćwiczeniu został on przeprowadzony i omówiony. Nad redakcją jednych i drugich pracuje szef intendentury.

Jedne są wnioskami szefa intendentury i przyjęte, wychodzą jako rozkazy kwatermistrzowskie, pod liczbą arkusza dziennego kwatermistrza, drugie, podpisywane przez szefa intendentury, wychodzą pod Nr. szefa intendentury i w redakcji przez niego ostatecznie ustalonej.

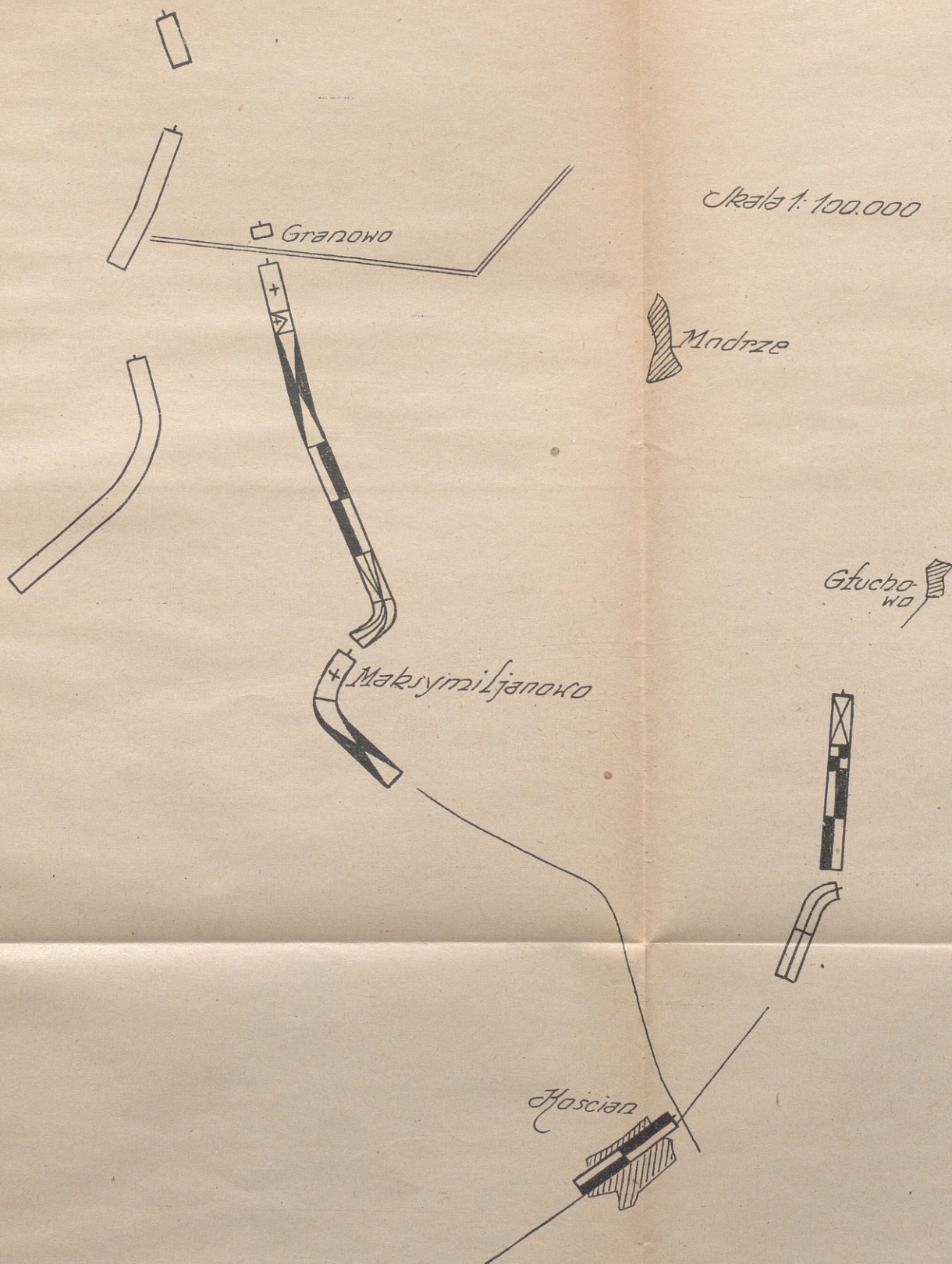
3483

/2

ĆWICZENIE KORESPONDENCYJNE N° 1.

Szkic N° 3.

34853/
12